

ihale dokümanı kapsamında verilen birim fiyat teklif mektubu eki cetvelin “Yurt dışı nakliye” kaleminde prim tutarının yerine *-TL olarak yazıldığı bu şekilde yapılan hesaplama sonucunda bulunan toplam teklif bedeli ile söz konusu kaleme ait yıllık fiyat sütunundaki birim fiyatın virgülden sonraki kısımları yuvarlanmadan yapılan hesaplama sonucunda bulunan toplam teklif bedelinin aynı olduğu, elektronik araçların tablolama programlarından kaynaklı hesaplama

farklılıklarının aritmetik hata olarak kabul edilmemesi için hesaplama farklılığının toplam teklif fiyatının binde birine eşit ya da daha az olması ve teklif sıralamasını değiştirmemesi şartlarının Tebliğ'de belirtildiği, davacı tarafından sunulan teklifteki hesaplama farklılığının teklif bedelinin binde birinden daha az olduğu ve bir sonraki teklif sahibi ile arasındaki farkın 0 -TL olması nedeniyle teklif sıralamasını değiştirmedeği Bu durumda söz konusu kalemdeki prim tutarı

farklılığının yıllık fiyat sütunundaki birim fiyatın elektronik araçlar yardımıyla yapılan hesaplama nedeniyle yuvarlanmasından kaynaklandığı, hesaplama farklılığının teklif bedelinin binde birinden daha az olduğu gibi teklif sıralamasını da değiştirmedığı anlaşıldığından, dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk, davanın reddi yolundaki temyize konu İdare Mahkemesi kararında ise hukukî isabet bulunmamaktadır

T.C.

DANIŞTAY

13. DAİRE

14. 2020/2502

15. 2020/2058

16. 14.9.2020

İSTEMİN KONUSU : Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 25/06/2020 tarih ve E:2020/931, K:2020/1079 Sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü Satın Alma Dairesi Başkanlığı'nca 10/02/2020 tarihinde pazarlık usulü ile gerçekleştirilen "1 Yıl Süre İle Zorunlu Ferdi Kaza, Nakliyat Yangın Kaza ve Tekne Kaza Sigorta" ihalesinde davacı şirketin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması nedeniyle yaptığı itirazın şikâyet başvurusunun reddine ilişkin 01/04/2020 tarih ve 2020/UH.II-619 Sayılı Kamu İhale Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Ankara 8. İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; istekli tarafından oluşturulan birim fiyat teklif cetvelinin; "2- Malzeme ve Nakliye Sigortaları" bölümündeki "b- Yurt dışı nakliye" başlıklı iş kalemine teklifi kapsamında sunulan birim fiyat teklif cetvelinde yer alan rakamsal değerler dikkate alınarak gerçekleştirilen incelemede, bu iş kalemi için yıllık fiyat olarak 0,000000026-TL birim fiyat teklif edildiği, bu tutara ilişkin prim tutarını ise 0,0051-TL olarak hesapladığı, ancak söz konusu kaleme ilişkin olması gereken tutarın 0,0052-TL olduğu, söz konusu durumun elektronik araçlar yardımıyla tablolama programları kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıklarından oluşmadığı, davacı şirket tarafından söz konusu iş kalemlerinde aritmetik hata yapıldığının anlaşıldığından bahisle itirazın şikâyet başvurusunun dava konusu Kurul kararıyla reddedildiği;

Bu durumda, Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Aritmetik hata ve yuvarlama" başlıklı 16.5. maddesinde belirtilen düzenlemeler göz önünde bulundurulduğunda, davacı şirket tarafından çarpma işleminin hatalı yapılmasından kaynaklı olarak hatalı teklif sunulduğu, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 37. maddesinde birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan tekliflerin değerlendirme dışı bırakılacağına düzenlendiği, bu hususa gerek Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Aritmetik hata ve yuvarlama" başlıklı 16.5.1. maddesinde, gerekse dava konusu ihaleye ilişkin İdari Şartnamede yer verildiği, söz konusu çarpma işleminden kaynaklanan durumun aritmetik hata olduğu dikkate alındığında, davacı şirketçe verilen teklifin olması gereken miktardan farklı bir teklif olarak sunulduğu, söz konusu hatalı tutarın ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmesine yol açabileceği görüldüğünden, itirazın şikâyet başvurusunun reddine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, idareye sunulan birim fiyat teklif cetvelinin itirazın şikâyetine konu satır da dâhil tüm satırlarının tablolama programı kullanılarak doldurulduğu, bu çerçevede teklif cetvelindeki "yıllık fiyat (3)" sütununda yer alan yüzdeler birimin Excel programı tarafından yuvarlandığı, ancak 0,000000026-TL'nin gerçekte 0,0000000255-TL olduğu, birim fiyat teklif cetveli incelendiğinde söz konusu kaleme ilişkin çarpım hatasının bulunmadığı, idarece bu hususta Excel programında sayıların yuvarlanmasından kaynaklı olarak yanlıya düşüldüğü, mevzuata uygun olarak çarpım ve toplamlardaki hesaplama farklılıklarının, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmediği, aritmetik hata olduğu varsayılsa bile

nihaî teklif fiyatının değişmediği, zira çarpım sonucunda bulunan tutar 0,0051-TL ya da 0,0052-TL de olsa, o kalemlere ait toplam tutar arasındaki farkın her hâlükarda 0,01 kuruş olduğu, aritmetik hata olduğu ileri sürülen yıllık fiyat cetveli ihale dokümanları arasında yer almadığından söz konusu belge üzerinden tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, davacı Şirketin ikinci yazılı fiyat teklifinde "2- Malzeme Nakliye Sigortaları" bölümündeki "b- Yurt dışı nakliye" kalemi için yıllık 0,000000026-TL birim fiyatın teklif edildiği, bu tutara ilişkin prim tutarının ise 0,0051-TL olarak hesaplandığı, ancak söz konusu kaleme ilişkin olması gereken tutarın 0,0052-TL olduğu, söz konusu durumun elektronik araçlar yardımıyla tablolaama programları kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım sonucu ve toplam sonucu kısmında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıklarından olmadığı, dolayısıyla söz konusu iş kalemindeki durumun aritmetik hata olarak değerlendirilmesi gerektiği, diğer taraftan ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere yıllık fiyat cetvelinin birim fiyat teklif cetveli ekinde verildiği, davacı da dâhil ihaleye teklif veren bütün isteklilerin söz konusu cetveli teklifleri kapsamında sunduğu, bu duruma ilişkin olarak ise idareye herhangi bir Şikâyet başvurusunda bulunulmadığından idarece hazırlanan cetvelin bu hâliyle kesinleőtđi belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuőtur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ DÜŐÜNCEŐİ : Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünölmektedir.

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmöl ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin için gereği görüőüldü:

KARAR : İNCELEME VE GEREKÇE:

ESAS YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY :

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü Satın Alma Dairesi Başkanlığı'nca 10/02/2020 tarihinde pazarlık usulü ile gerçekleştirilen "1 Yıl Süre İle Zorunlu Ferdi Kaza, Nakliyat Yangın Kaza ve Tekne Kaza Sigorta" ihalesine istekli olarak teklif veren davacı şirketin sunduğu birim fiyat teklif cetvelinin "Yurt dışı nakliye" kaleminde, tahmini toplam sigorta kıymeti ile yıllık fiyatın çarpımı sonucunda bulunan tutarın fiyat oranına bölünmesiyle hesaplanan prim tutarının 0,0052-TL olması gerekirken 0,0051-TL olarak yazıldığı, bunun üzerine söz konusu kalemde aritmetik hata yapıldığından bahisle davacı şirketin teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verildiği, bu karara karşı şikâyet başvurusunun reddedilmesi üzerine yapılan itirazın şikâyet başvurusunun dava konusu Kurul kararıyla reddedildiği ve bu işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 37. maddesinin ikinci fıkrasında, "Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36. maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması hâlinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı

usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.” kuralına yer verilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin “Aritmetik hata ve yuvarlama” başlıklı 16.5. maddesinde, “16.5.1. Birim fiyat teklif cetvelindeki çarpım ve toplamlarda hata olması durumunda aritmetik hata olduğu kabul edilecek ve teklif doğrudan değerlendirme dışı bırakılacaktır. Kısmi teklif verilmesine imkân tanınan ihalelerde, isteklinin aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklifi değerlendirme dışı bırakılarak, teklif verdiği diğer kısımlar üzerinden ihale sonuçlandırılacaktır.”; “16.5.3. Elektronik araçlar yardımıyla tablolaştırma programları (MS Excel, Numbers, LibreOffice Calc ve benzerleri) kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıkları, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyecek ve bu farklılıklar isteklinin teklif cetvelinde yazılı birim fiyatlar esas alınarak ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltililecektir. Yapılan bu düzeltme sonucu bulunan tutar, sınır değer hesabı hariç, isteklinin teklif ve yeterlik değerlendirmesine esas nihaî teklif fiyatı olarak kabul edilecektir.” açıklaması yer almıştır.

İdari Şartnamenin 31.5. maddesinde, (...) isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif

cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığının inceleneceği, uygun olmadığı belirlenen teklifler ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan tekliflerin değerlendirme dışı bırakılacağı belirtilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

4734 Sayılı Kanun'un [37.](#) maddesine göre, birim fiyat teklif cetvelinde aritmetik hata bulunan tekliflerin değerlendirme dışı bırakılacağı açık olup, birim fiyat teklif cetvelindeki farklılığın aritmetik hata kapsamında olup olmadığı, aritmetik hata olarak kabul edilmemesi hâlinde ise Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16. maddesinde belirtilen istisna kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususlarının somut uyumsuzluk bakımından açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Aritmetik hata, birim fiyat teklif cetvelinde belirtilen miktarlar ile isteklilerce teklif edilen birim fiyatın çarpımı ve daha sonra her bir iş kalemi bakımından bu çarpımlarla oluşan sayıların toplamı sonucu ortaya çıkan aritmetik yanlışlıklardır. Yani, isteklilerin birim fiyat teklif cetvellerinde yaptıkları çarpım ve toplam hataları aritmetik hata olarak nitelendirilmektedir. Bu kapsamda, isteklilerce yapılan her aritmetik hata bir maddî hata olmakla birlikte, her maddî hata bir aritmetik hata değildir.

Davacı tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinin "Yurt dışı nakliye" kalemi prim tutarının, tahmini toplam sigorta kıymeti (20.000.000,00-TL) ile yıllık fiyatın (0,000000026-TL) çarpımı sonucunda bulunan tutarın fiyat oranına (100) bölünmesiyle 0,0051-TL olarak hesaplandığı, oysaki prim tutarının bu hesaplama sonucu 0,0052-TL olması gerektiği görülmekle birlikte, elektronik araçlar yardımıyla yapılan hesaplama nedeniyle yıllık fiyat sütunundaki birim fiyatın yuvarlanması sonucunda prim tutarının 0,0051-TL olarak hesaplandığı dikkate alındığında, söz konusu kaleme ait prim tutarının farklı yazılması her ne kadar maddî bir hata olarak değerlendirilse de aritmetik hata olarak kabul edilemeyeceği

açıktır.

Aritmetik hata olarak değerlendirilmesi mümkün olmayan ve birim fiyat teklif cetvelinin "Yurt dışı nakliye" kalemine ait yıllık fiyat sütunundaki birim fiyatın elektronik araçlar yardımıyla yapılan hesaplama nedeniyle yuvarlanarak kullanılması sonucunda bulunan prim tutarının, Kamu İhale Genel Tebliği'nin (Tebliğ) 16.5.3. maddesinde belirtilen elektronik araçlar yardımıyla oluşturulan tekliflerdeki hesaplama farklılıkları kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususuna gelince;

Davacı tarafından ihale dokümanı kapsamında verilen birim fiyat teklif mektubu eki cetvelin "Yurt dışı nakliye" kaleminde prim tutarının 0,0052-TL yerine 0,0051-TL olarak yazıldığı, bu şekilde yapılan hesaplama sonucunda bulunan toplam teklif bedeli ile söz konusu kaleme ait yıllık fiyat sütunundaki birim fiyatın virgülden sonraki kısımları yuvarlanmadan yapılan hesaplama sonucunda bulunan toplam teklif bedelinin aynı olduğu, elektronik araçların tabloları programlarından kaynaklı hesaplama farklılıklarının aritmetik hata olarak kabul edilmemesi için hesaplama farklılığının toplam teklif fiyatının binde birine eşit ya da daha az olması ve teklif sıralamasını değiştirmemesi şartlarının Tebliğ'de belirtildiği, davacı tarafından sunulan teklifteki hesaplama farklılığının teklif bedelinin binde birinden daha az olduğu ve bir sonraki teklif sahibi ile arasındaki farkın 0,77-TL olması nedeniyle teklif sıralamasını değiştirmedeği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, söz konusu kalemdeki prim tutarı farklılığının yıllık fiyat sütunundaki birim fiyatın elektronik araçlar yardımıyla yapılan hesaplama nedeniyle yuvarlanmasından kaynaklandığı, hesaplama farklılığının teklif bedelinin binde birinden daha az olduğu gibi teklif sıralamasını da değiştirmedeği anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka uygunluk, davanın reddi yolundaki temyize konu İdare Mahkemesi kararında ise hukukî isabet bulunmamaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne,
2. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 25/06/2020 tarih ve E:2020/931, K:2020/1079 Sayılı kararının BOZULMASINA,
3. DAVA KONUSU İŞLEMİN İPTALİNE,
4. Ayrıntısı aşağıda gösterilen ilk derece ve temyiz yargılama giderleri toplamı 584,20-TL ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.700,00-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,
5. Posta giderleri avansından artan tutarın ve istemi hâlinde ilk derece ile temyiz aşamalarında kullanılmayan toplam 179,20-TL yürütmeyi durdurma harcının davacıya iadesine,
6. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,
7. 2577 Sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 14.09.2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

menu